Analyysi

Analyysi: Turkki, Irak ja Syyria – Lähi-idän turbulenssi koettelee taloutta ja yhteiskuntaa

Kansainvälinen talous | 28.01.2016 | Heli Simola, Seija Parviainen

KIRJOITTAJAT

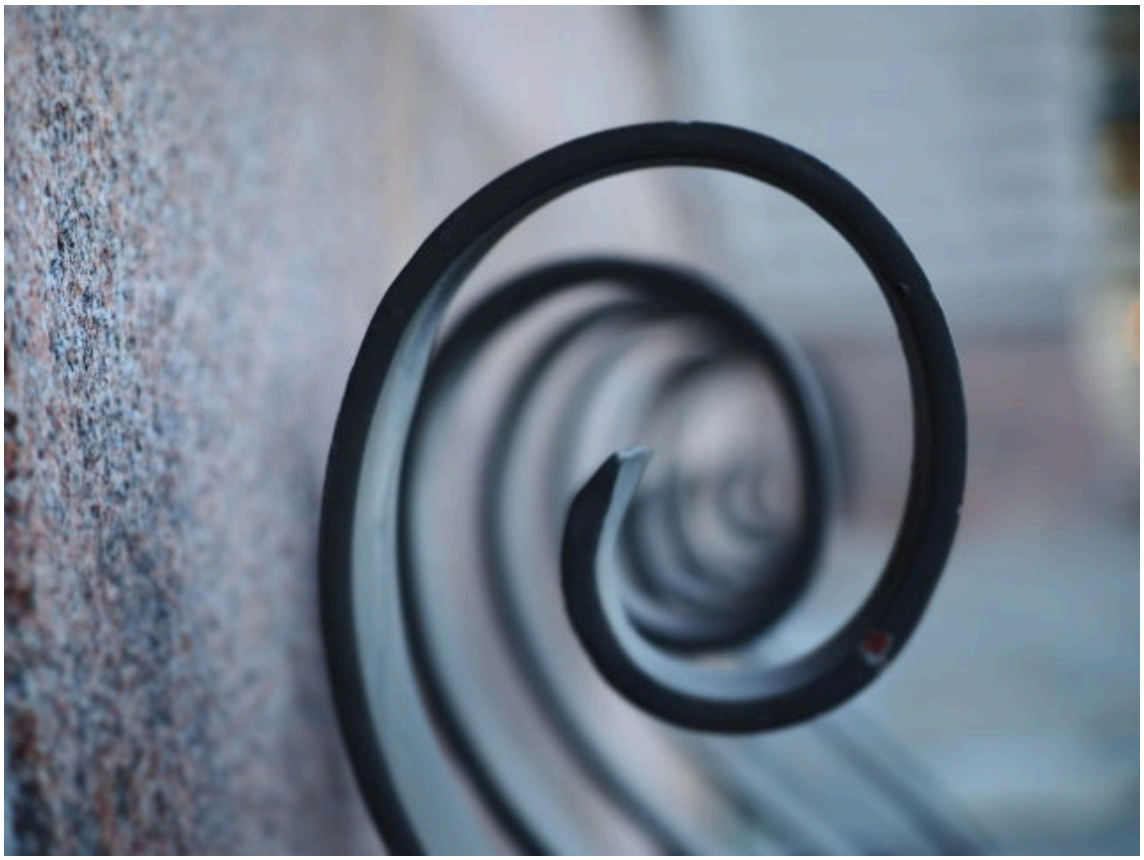

Heli Simola
Neuvonantaja

Seija Parviainen
Vanhempi ekonomisti

Turkin naapurimaiden Irakin ja Syyrian talouksia ovat koetelleet viime vuosina alueen vakavat levottomuudet. Arabikevään jäljiltä jatkuvat sisällissodat, taistelu ISISiä vastaan ja ratkaisematon kurdikysymys ovat aiheuttaneet mittavia aineellisia ja inhimillisiä menetyksiä sekä aikaansaaneet suuria pakolaisvirtoja Irakista ja Syyriasta varsinkin Turkkiin.

Lähi-idän konfliktin mutkikas vyyhti

Lähi-idän maiden historiaa yhdistää useita vuosisatoja kestänyt turkkilainen valtakausi, joka päättyi ensimmäiseen maailmansotaan. Sen jälkeen sekä Irak että Syyria joutuivat Kansainliiton mandaattialueiksi, joilla oli periaatteessa itsehallinto, mutta jotka käytännössä olivat lähes siirtomaavaltion asemassa. Irakia hallitsivat britit vuoteen 1932 saakka ja Syyriaa ranskalaiset vuoteen 1944. Valtioiden rajat on piirretty lähinnä Ranskan ja Britannian etupiirijakona ilman, että niissä olisi otettu huomioon etnisiä tai uskonnollisia väestöryhmiä, mikä on aiheuttanut alueella runsaasti ristiriitoja.

Erityisen paljon jännitteitä on aiheuttanut jo islaminuskon alkuvaiheessa syntynyt jako shiia- ja sunnimuslimeihin. Vahvimmin tämä jännite on näkynyt shiiaenemmistöisen Iranin[1] ja sunnienemmistöisen Saudi-Arabian välisissä suhteissa, jotka kärjistyivät vuodenvaihteessa Saudi-Arabian teloitettua shiialaisen uskonnollisen johtajan. Sunnien ja shiiojen välinen jännite on mukana myös Irakin ja Syyrian konflikteissa.

Irakin nykyiset levottomuudet juontavat juurensa Saddam Husseinin valtakauteen. Taustalla vaikuttavat myös al-Qaidan nousu Afganistanissa 1980-luvun lopulla, New Yorkin terrori-iskut ja niitä seurannut Yhdysvaltojen ja sen liittolaisten käymä Irakin sota sekä sen jälkeiset konfliktit eri

uskontoryhmien välillä. Jordaniassa jo vuonna 1999 perustettu jihadistijärjestö alkoi toimia Irakissa 2003 yhdistyen myöhemmin muihin äärijärjestöihin Irakin al-Qaidaksi, joka otti kesällä 2014 nimen ISIS (Islamic State in Iraq and Syria)[2].

ISIS edustaa äärisunnilaista islaminsuuntausta. Järjestö on vallannut alueita Syyriasta ja Irakista ja ilmoittanut perustaneensa kesällä 2014 oman kalifaatin. ISISin hallitsemilla alueilla Irakissa ja Syyriassa asuu arvioista riippuen 3–8 miljoonaa ihmistä. Tulonsa ISIS saa pääosin öljykaupasta.

Syyriassa levottomuudet alkoivat maaliskuussa 2011 arabikevään epäonnistuneen kansannousun seurauksena. Tyytymättömyyttä oli aiheuttanut etenkin korruptio, taloudellinen eriarvoisuus ja ruoan hinnan nousu. Maassa käydään nyt samaan aikaan sekä hallituksen ja kapinallisten että hallituksen ja ääri-islamistien välistä sisällissotaa.[3] Kaoottinen tilanne on helpottanut ISISin toimintaa, ja se on onnistunut valtaamaan Syyriassa tärkeitä öljykenttiä. EU ja USA ovat asettaneet Syyrialle talouspakotteita (lähinnä asevientikielto ja öljyboikotti) presidentti Bashar al-Assadin aseman heikentämiseksi – tavoitteena on tulitauko, siirtymäajan hallitus ja vaalit.

Tammikuussa 2016 Genevessä on tarkoitus aloittaa YK:n johdolla rauhanneuvottelut Syyrian sisällissodan lopettamiseksi. Noin 5 miljoonaa syyrialaista on pakolaisina ulkomailla, heistä noin 2 miljoonaa Turkissa. Lisäksi lähes 8 miljoonaa syyrialaista on pakolaisina Syyrian sisällä.

Geopoliittiset jännitteet ovat heijastuneet osin myös Turkin sisäiseen tilanteeseen mm. terroristi-iskujen muodossa. Levottomuuksia on aiheuttanut jo vuosikymmenien ajan ratkaisemattomana jatkunut kurdikysymys. Puolet noin 25–30 miljoonan hengen kurdiväestöstä asuu Turkissa, ja Kurdistanin työväenpuolue PKK on ajanut autonomisen Kurdistanin perustamista 1970-luvulta lähtien. Turkki ei kuitenkaan tunnusta kurdeja erillisenä ryhmänä vaan vastustaa kurdien itsehallintoaluetta. Turkin hallituksen ja PKK:n tulitauko kariutui jälleen viime kesänä, kun Turkissa tehtiin terrori-iskuja ja Turkki aloitti ilmaiskut Syyriassa ja Pohjois-Irakissa. Kurdikysymyksen vuoksi Turkin suhtautuminen ISISiin on mutkikas, sillä se näkee ISISin myös vastavoimana kurdeille.

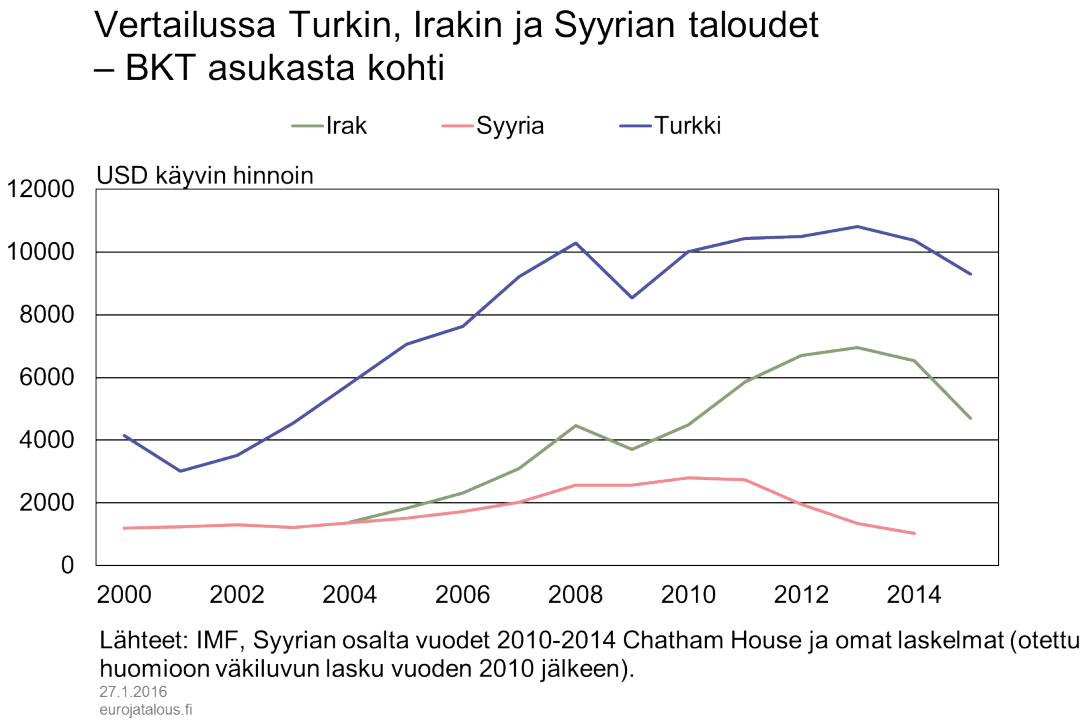
Irakissa kurdit saivat itsehallinnon jo Saddam Husseinin aikana ja autonomisen alueen asema on vahvistunut entisestään Irakin sodan päätyttyä. Alue on kehittynyt taloudellisesti hyvin ja ollut myös poliittisesti muuta Irakia vakaampi ja rauhallisempi. Erimielisyyttä Irakin hallituksen kanssa on aiheuttanut Kurdistanin vaatimus öljyrikkaan Kirkukin maakunnan liittämisestä sen autonomiseen alueeseen. Syyriassa kurdeja on vähemmän ja heidän asemansa on perinteisesti ollut heikompi kuin Irakissa. Kurdit perustivat kuitenkin myös Syyriaan itsehallintoalueen sisällissodan aikana 2012. Syyrian kaoottisen tilanteen vuoksi sen asemaa on vaikea vahvistaa. Kurdien hallitsemalla alueella kehityksen arvioidaan olleen viime vuosina parempi kuin muualla

Syyriassa.[4]

Turkin, Irakin ja Syyrian yhteiskunnat vertailussa

Sekä Irak että Syyria ovat öljyntuottajia. Irak tuotti vuonna 2014 maailman kahdeksanneksi eniten öljyä. Öljyn osuus sen BKT:sta on noin 60 %, viennistä 99 % ja julkisen sektorin tuloista noin 90 %.[5] Öljylähteet sijaitsevat Irakissa enimmäkseen muualla kuin ISISin hallitsemilla alueilla, mikä on mahdollistanut öljyntuotannon kasvattamisen viime vuosina.

Kuvio 1.

Syyrian taloudessa öljyllä on ollut pienempi merkitys kuin Irakissa ja maatalouden asema on säilynyt suurena. Silti öljytulot ovat myös Syyrialle tärkeitä: öljy muodosti vuosina 2005–2010 noin 20 % Syyrian budjetin tuloista. Kummankin maan öljyntuotanto ja -vienti ovat kärsineet sekä levottomuuksista että öljyn alhaisesta maailmanmarkkinahinnasta. Syyrian öljykenttien tuotanto on laskenut konfliktin seurauksena vajaasta 390 000 tynnyristä[6] noin 25 000 tynnyriin päivässä. Siitäkin suuri osa on ISISin hallinnassa.[7]

Turkilla on vain hieman omaa öljyn tuotantoa, ja se on riippuvainen tuontienergiasta. Keskeisimmät tuontimaat ovat Irak ja Iran, joista kustakin tulee noin neljännes Turkin kuluttamasta öljystä. Muut suuret tuontimaat ovat Saudi-Arabia, Nigeria ja Kazakstan, kun taas

Venäjältä tuodun öljyn osuus on supistunut muutamaan prosenttiin Turkin kulutuksesta.

Turkki on myös tärkeä kauttakuljetusmaa erityisesti raakaöljylle. Pohjois-Irakista Ceyhanin öljysatamaan kulkevan putken kokonaiskapasiteetti on 2,1 miljoonaa tynnyriä päivässä, mutta putki on viime vuosina ollut vajaakäytössä etenkin toistuvien vahingontekojen vuoksi. Öljyä kuljetetaan Irakista Turkin satamiin jonkin verran myös maanteitse. Mineraalipolttoaineet puolestaan muodostavat muutaman prosentin Turkin tavaraviennistä.

Turkki on tarkastelluista maista kehittynein niin elintason kuin monin YK:n inhimillisen kehityksen indikaattoreiden (HDI) mukaan. Syyrian talous ja koko yhteiskunta ovat viime vuosien aikana romuttuneet pahoin. YK arvioi Syyrian inhimillisen kehityksen taantuneen konfliktin seurauksena muutamassa vuodessa vuosikymmenien takaiselle tasolle (vuonna 2010 Syyrialla oli indeksin mukainen sijaluku 111, vuoteen 2014 mennessä sijoitus oli laskenut 23 pykälää). Ennen sisällissotaa Syyrian koulutusjärjestelmä oli suhteellisen kehittynyt lasten odotettujen kouluvuosien määrällä mitattuna. Nyt kokonaista sukupolvea uhkaa koulutuksen jääminen heikoksi, kun kouluja on tuhoutunut sodassa ja myös pakolaisiksi joutuneiden lasten koulunkäyntimahdollisuudet ovat heikot.

Ennen sisällissotaa Syyrian kehitys oli hyvin lähellä Irakin tasoa (tai osin jopa parempi), vaikka maan elintaso BKT/asukas-mittarilla on ollut vuodesta 2005 lähtien Irakia heikompi. Syyrian nykytilanne ei vielä näy oheisen taulukon luvuissa, mutta vuoden 2015 HDI-indeksi tulee olemaan Syyrian kohdalla hyvin heikko – sikäli kuin luvun laskemiseksi tarvittavia tilastoja on edes saatavilla.

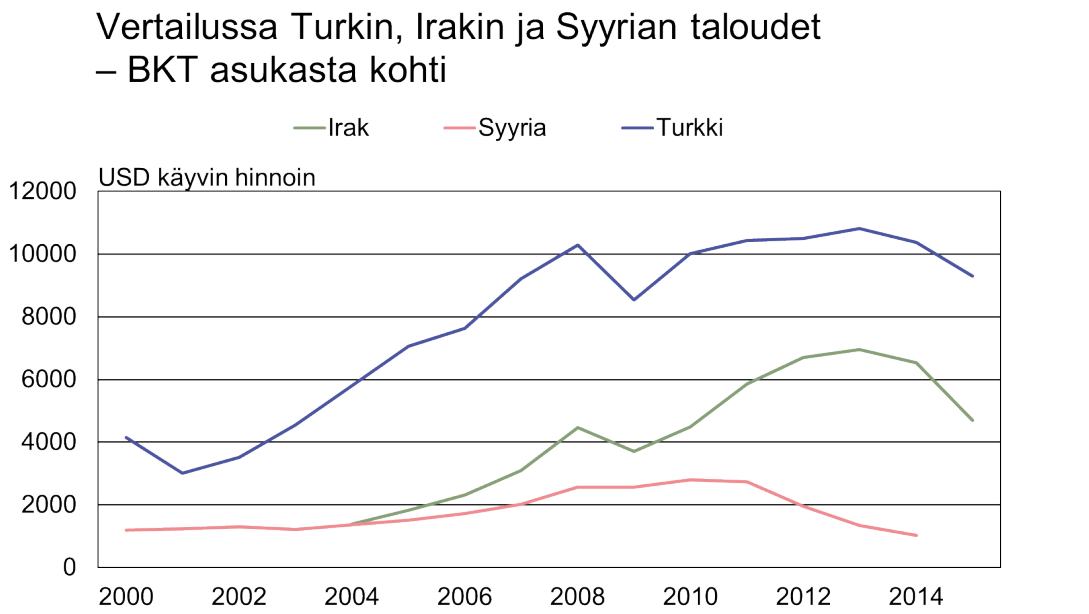
Taulukko.

YK:n inhimillisen kehityksen indeksi 2014

	Sijoitus	HDI-yleisindeksi	Odotettu elinikä	Odotettu kouluvuosien lukumäärä	Keskimääräinen kouluvuosien lukumäärä	Interneti käyttäjiä % väestöst
Suomi	24	0,883	80,8	17,1	10,3	92,4
Turkki	72	0,761	75,3	14,5	7,6	51,0
Irak	121	0,654	69,4	10,1	6,4	11,3
Syyria	134	0,594	69,6	12,3	6,3	28,1

Lähteet: YK:n kehitysohjelma (UNDP) ja Maailmanpankki.

Kuvio 2.

Lähteet: IMF, Syyrian osalta vuodet 2010-2014 Chatham House ja omat laskelmat (otettu huomioon väkiluvun lasku vuoden 2010 jälkeen).
27.1.2016
eurojatalous.fi

Turkin kasvua uhkaavat monet riskit

Turkin talouskasvu on viime vuosina hidastunut keskimäärin 3 prosenttiin vuodessa, kun rakenneuudistusten laiminlyönti ja ulkoisen toimintaympäristön epävarmuus ovat rajoittaneet kasvua. Keskeisimmät ennustajat odottavat kasvuvauhdin jatkuvan suunnilleen samana tänä ja ensi vuonna, mutta Turkin talouteen kohdistuvat riskit ovat kärjistyneet yhä erityisesti geopoliittisen, mutta myös sisäpoliittisen tilanteen myötä.

Poliittisten riskien lisäksi Turkin talouskehitykseen liittyy lähivuosina myös merkittäviä taloudellisia riskejä. Niistä lyhyellä aikavälillä keskeisin on Turkin voimakas riippuvuus ulkoisesta rahoituksesta. Vaikka samankaltainen tilanne on jatkunut jo pidempään, voi kansainvälisen likviditeetin kiristyminen tänä vuonna vaikeuttaa Turkin rahoitusasemaa aiempaa enemmän.

Turkkia vaivaa krooninen vaihtotaseen alijäämä, jota on rahoitettu pitkälti lyhytaikaisilla ulkomaisilla pääomavirroilla. Vuonna 2011 alijäämä oli 10 % BKT:stä, mutta se on supistunut huomattavasti etenkin öljyn hinnan laskun myötä. Huolimatta viime vuoden matalasta öljyn hinnasta alijäämä oli kuitenkin viime vuonnakin noin 5 % BKT:stä.

Kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden epävarmuudet ja likviditeetin kiristyminen heijastuvat nopeasti Turkin liiran kurssikehitykseen. Viime vuonna liira oli yksi heikoimmin dollaria vastaan

kehittyneistä valuutoista. Liiran voimakas heikentyminen on kiihdyttänyt myös inflaatiota ja kuluttajahinnat nousivat joulukuussa 9 % vuotta aiemmasta.

Turkin keskuspankki piti politiikkakorkonsa 7,5 prosentissa joulukuun kokouksessaan. Markkinoilla keskuspankin aiemman viestinnän oli tulkittu viittaavan koron nostamiseen, joten odotusten vastainen päätös voimisti markkinoilla jälleen huolia keskuspankin itsenäisyydestä. Presidentti Erdogan on jo pidemmän aikaa moittinut keskuspankkia liian korkeista koroista, kun taas mm. kansainvälinen valuuttarahasto IMF on suositellut Turkille kireämpää rahapolitiikkaa. Keskuspankin pääjohtajan kausi on päättymässä huhtikuussa ja markkinoilla on esitetty huolia siitä, että mahdollinen uusi pääjohtaja saattaisi olla myötämielisempi presidentin näkemyksille.

Pidemmällä aikavälillä Turkin talouden kestävä kasvu vaatisi viime vuosina tyrehtyneiden rakenneuudistusten jatkamista. Viime vuosina maan työttömyysaste on noussut ja viennin kasvu hiipunut. Turkin uuden hallituksen viime vuoden lopulla esittelemä ensimmäinen toimenpideohjelma kuitenkin sisältää rakenneuudistusten ja julkisten menojen suitsimisen sijaan mm. minimipalkkojen ja eläkkeiden korotuksia. Ohjelman kustannuksiksi on arvioitu noin 1 % BKT:stä. Turkin budjetti on viime vuosina ollut 1–2 % alijäämäinen ja myös tälle vuodelle on suunniteltu runsaan prosentin alijäämää. Julkisen sektorin velka on toistaiseksi kasvanut vain vähän ja pysynyt maltillisella tasolla, koska vajetta on rahoitettu osin yksityistämisestä saaduilla tuloilla.

Irakin talous kasvaa, mutta budjetti ja vaihtotase vahvasti alijäämäisiä

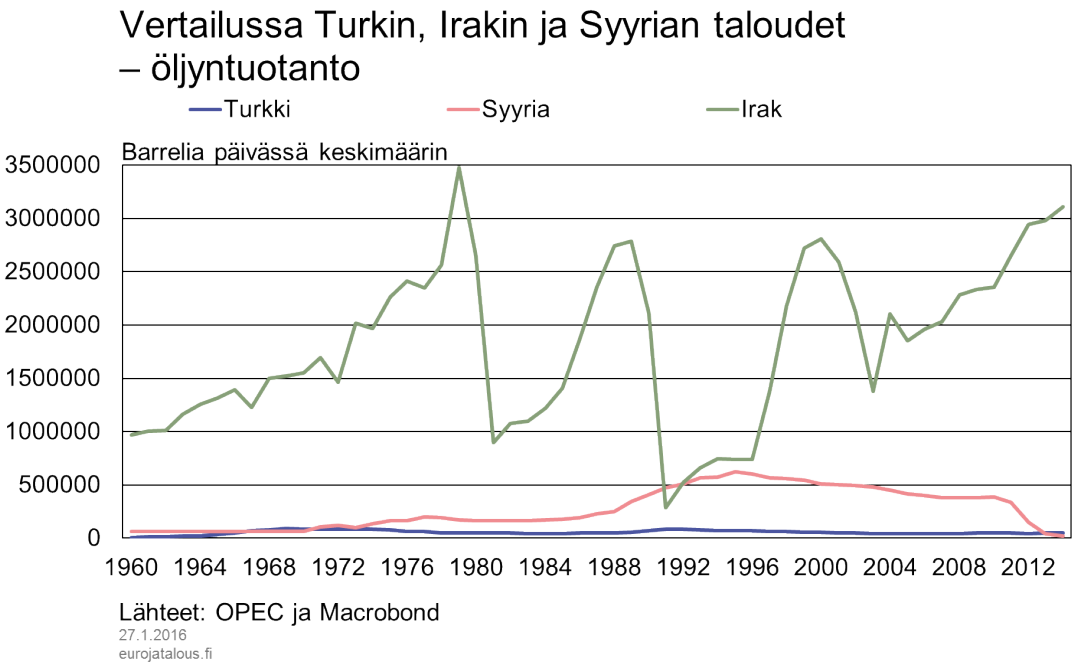
Irakin talous kasvoi vuosina 2005–2009 keskimäärin 4,2 prosentin vuosivauhtia. Viime vuosina poliittisten levottomuuksien lisäksi myös öljyn hinnan lasku on koetellut Irakin kuten muidenkin öljyntuottajamaiden taloutta. Vuonna 2014 Irakin BKT supistui IMF:n mukaan runsaat 2 prosenttia konfliktin vaikutusten vuoksi, vaikka öljyntuotanto ja vienti kasvoivat hieman edellisvuodesta. Inflaatio on pysynyt Irakissa kolmen viime vuoden ajan maltillisena.

Tuleville vuosille 2016–2020 IMF ennustaa jopa 7–8 prosentin BKT:n kasvua. Arvio kasvusta perustuu ennustettuun öljyn tuotannon lisäämiseen ja muun tuotannon kasvuun. IMF kuitenkin korostaa, että Irakin talouteen liittyy suuria riskejä epävakaan poliittisen tilanteen vuoksi. Myös Maailmanpankki uskoo Irakin talouden kasvun kiihtyvän, joskin hieman hitaammin kuin IMF:n ennusteessa.

Irakin julkisen talouden ja vaihtotaseen tasapaino on kärsinyt merkittävästi sekä konfliktin aiheuttamien kustannusten kasvun että öljyn hinnan laskun aiheuttaman tulojen heikkenemisen vuoksi. Irakin budjettialijäämän arvioidaan olleen vuonna 2015 IMF:n mukaan jopa 23 % ja

vaihtotasealijäämän yli 12 %.

Kuvio 3.

IMF on asettanut Irakin laina-avun ehdoksi ns. SMP-ohjelman (Staff-Monitored Program). Ohjelman mukaan Irakin tulee vakauttaa julkista talouttaan ja supistaa öljy-talouden ulkopuolista alijäämää 4 prosentilla suhteessa öljytalouden ulkopuoliseen BKT:hen vuosien 2014–2016 välillä. Ehtoihin kuuluu mm. energian hintojen subventioiden vähentäminen sekä valtionyhtiöiden uudistaminen.

Syyrian talous pahoin romuttunut

Syyrian yhteiskunnan katastrofaalista tilaa kuvaa se, että YK:n mukaan jo noin puolet sen väestöstä elää äärimmäisessä köyhyydessä ja heillä on vaikeuksia saada ruokaa.[8] Paikallisesti on raportoitu jopa nälkäkuolemista.[9] Viime vuosien aikana Syyrian talous on romahtanut sekä sisällissodan että kuivuuden vuoksi. Syyrian väkiluku on laskenut vuoden 2010 jälkeen yli 10 % sekä levottomuuksien aiheuttamien kuolemien että maastapaon vuoksi.

Maailmanpankin mukaan maan BKT kasvoi ennen kriisiä vuosina 2005–2009 keskimäärin 5,7 prosentin vuosivauhtia. Syyrian talous kärsi jonkin verran kansainvälisestä finanssikriisistä, mutta oli jo toipumassa siitä. Sisällissodan puhkeamisen jälkeen Syyrian BKT:n arvioidaan puolittuneen. Yksin vuonna 2013 Syyrian BKT supistui noin 37 % edellisvuodesta.

Syyriassa maataloudella on ollut öljyteollisuuden ohella keskeinen merkitys viennissä ja työllisyydessä.[10] Vuonna 2013 FAO ja Maailman Ruokaohjelma[11] arvioivat, että jopa 40 % syyrialaisista sai päätoimeentulonsa maataloudesta. Tämä johtuu kuitenkin muun tuotannon vielä rajummasta supistumisesta eikä maatalouden kasvusta. Ruoan tuotanto on pikemminkin vähentynyt mm. siksi, että pääosa maataloustuotannosta sijaitsee maan pohjoisosissa alueilla, jotka eivät ole enää hallituksen hallinnassa.

Jo vuosina 2006–2010 Syyrian ja Irakin pohjoisosia vaivannut ankara kuivuus vahingoitti maataloutta. Ruoan hinta nousi tuolloin rajusti ja nousu on jatkunut sisällissodan myötä. Vuosi-inflaatio on ollut tammikuun 2012 ja maaliskuun 2015 välillä keskimäärin 51 %. Syyrian punnan virallinen arvo on laskenut vuoden 2011 jälkeen noin 78 %, mikä on nostanut rajusti myös tuontihintoja.

Syyrian talous on ollut perinteisesti varsin valtiokeskeinen. Taloutta liberalisoitiin jonkin verran 2000-luvulla ja maahan syntyi myös yksityisiä pankkeja. Syyrialaisten yritysten toimintaa on kuitenkin vaikeuttanut jo ennen sisällissotaa rahoitusmarkkinoiden kehittymättömyys.

Valtaosa maan teollisuustuotannosta on nyt pysähdyksissä. Kaivannaisteollisuuden (sis. öljyteollisuus) tuotanto on supistunut vuoden 2010 tasosta noin 94 % ja tehdasteollisuus ja rakentaminen yli 70 %.[12]

Lukuisat syyrialaiset yritykset ovat siirtyneet joko turvallisemmille alueille rannikolle tai pois maasta etenkin Turkin puolelle. Samalla salakuljetuksen ja harmaan talouden merkitys on kasvanut. Syyrian työttömyyden arvioidaan nousseen kriisiä edeltävältä noin 8 prosentin tasolta noin 60 prosenttiin työvoimasta.

Levottomuuksien vaikutukset Turkin, Syyrian ja Irakin taloussuhteisiin

Turkin, Irakin ja Syyrian kauppasuhteet ovat aina olleet tiiviit. Syyrian ja Irakin yhteenlaskettu osuus Turkin tavaraviennistä oli korkeimmillaan lähes 10 % ja Irakin osuus Turkille keskeisestä rakentamispalveluiden viennistä on myös ollut samaa luokkaa viime vuosina. Ennen vuotta 2011 Turkki oli Syyrian tärkein tuontimaa ja Irak tärkein yksittäinen vientimaa.

Syyria ei ole ollut Turkin keskeisimpiä kauppa- ja investointikumppaneita, mutta raja-alueilla sen merkitys on luonnollisesti ollut suuri. Turkki ja Syyria solmivat vapaakauppasopimuksen vuonna 2007, mikä lisäsi turkkilaisen pääoman tuloa Syyriaan. Nyt pääomavirta on kulkenut toiseen suuntaan, kun sekä ulkomaiset sijoittajat että syyrialaisyritykset ovat siirtäneet pääomiaan ja tuotantoaan Turkin puolelle ja myyneet sieltä tuotteitaan Syyrian puolelle. Se on jonkin verran

elvyttänyt konfliktin muutoin tyrehdyttämää kauppaa Syyrian ja Turkin välillä.

Syyrian konfliktin sivujuonteena Turkki on joutunut myös Venäjän talouspakotteiden alaiseksi ammuttuaan alas venäläiskoneen marraskuussa. Keskeisimmät pakotteet rajoittavat maiden välistä turismia, eräiden elintarvikkeiden tuontia Turkista sekä turkkilaisten yritysten toimintaa Venäjällä. Arviot pakotteiden hidastavasta vaikutuksesta Turkin tämän vuoden talouskasvuun ovat 0,5 prosenttiyksikön tuntumassa.

Lähi-idän konfliktien seurauksena Turkki on joutunut vastaanottamaan naapurimaista noin 2 miljoonaa pakolaista, pääosin Syyriasta ja Irakista. Turkissa on nyt YK:n pakolaisjärjestön (UNHCR) mukaan eniten pakolaisia koko maailmassa. Turkin hallitus on arvioinut kuluttaneensa pakolaisvirtoihin liittyviin kustannuksiin jo lähes 8 mrd. dollaria (1 % BKT:stä).

Pakolaiskriisin purkaminen sekä tuhoutuneiden rakenteiden korjaaminen konfliktimaissa tulevat vaatimaan erittäin pitkän ajan vielä senkin jälkeen, kun alueen kriisit ehkä joskus saadaan ratkaistua.

Lähteet

Chatham House (Butter, David): Syria's Economy, Picking up the Pieces, Middle East and North Africa Programme, Chatham House Research Paper, the Royal Institute of International Affairs, kesäkuu 2015.

IMF: World Economic Outlook Data (www.imf.org/data).

Maailmanpankin tilastot (data.worldbank.org).

Maailmanpankki (World Bank): Turkey's Response to the Syrian Refugee Crisis and the Road Ahead, December 2015.

Syyrian tilastokeskus (Central Bureau of Statistics, http://www.cbssyr.sy/).

YK:n kehitysohjelma (UNDP): Inhimillisen kehityksen raportit http://hdr.undp.org/en, Human Development reports.

YK:n pakolaisjärjestö (UNCHR): Global Trends Forced Displacement 2014 (http://unhcr.org/556725e69.html#_ga=1.66493294.1136547045.1453452918).

YK:n ruokaohjelma (United Nations World Food Programme, http://www.wfp.org/).

Viitteet

1. Valtaosa maailman muslimeista on sunneja, shiioja on vain noin viidennes. Iranissa shiialaisuus on virallinen valtionuskonto. ↑
2. Tunnetaan myös nimellä ISIL eli Islamic State of Levant. ↑
3. Chatham Housen (2015) arvion mukaan Assadin hallinnon vallassa on enää vain noin puolet Syyrian alueesta. ↑
4. Chatham House 2015. ↑
5. Lähde: YK, ks. http://www.iq.undp.org/content/iraq/en/home/countryinfo.html. ↑
6. Siitä 150 000 b/d meni vientiin (etenkin Italiaan ja Saksaan) ja loput kotimaiseen kulutukseen (Chatham House 2015). ↑
7. Lähde: EIA. Tilanne toukokuussa 2015. ↑
8. Ks. http://www.sy.undp.org/content/syria/en/home/countryinfo/. ↑
9. Erityisesti saarretussa Madayan kaupungissa. ↑
10. Central Bureau of Statistics ja Chatham House. ↑
11. YK:n World Food Programme. ↑
12. Chatham House, June 2015. ↑

Asiasanat

BOFIT, bruttokansantuote, Irak, Syyria, Turkki, öljy